

Sarajevo, 16.08.2021. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
09.08.2021. - 13.08.2021.

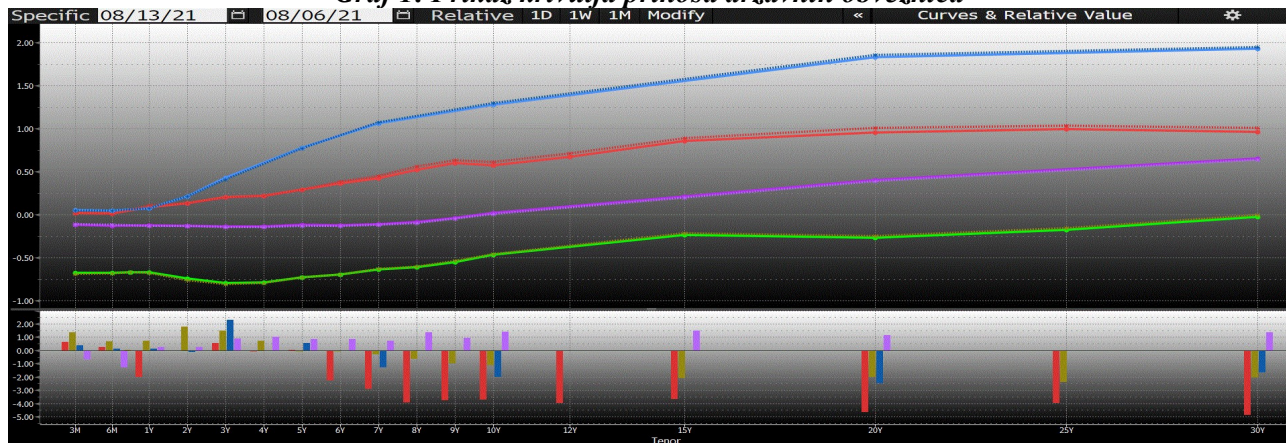
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	6.8.21	- 13.8.21		6.8.21	- 13.8.21		6.8.21	- 13.8.21		6.8.21	- 13.8.21	
2 godine	-0,76	- -0,74	↗	0,21	- 0,21	→	0,14	- 0,14	→	-0,12	- -0,12	→
5 godina	-0,73	- -0,73	→	0,77	- 0,77	→	0,30	- 0,30	→	-0,12	- -0,12	→
10 godina	-0,46	- -0,47	↘	1,30	- 1,28	↘	0,61	- 0,57	↘	0,02	- 0,03	↗

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	6.8.21	-	13.8.21
3 mjeseca	-0,670	-	-0,661
6 mjeseci	-0,683	-	-0,677
1 godina	-0,661	-	-0,660

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 13.08.2021. godine (pune linije) i 06.08.2021. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Nakon objavljenog znatno većeg pada ZEW indeksa, koji mjeri očekivanje investitora u Njemačkoj za narednih 6 mjeseci, predsjednik ZEW instituta Wambach je upozorio na „povećane rizike“ po ekonomiju, a pad povjerenja je uslijedio nakon što je rast broja zaraženih Covid19 utjecao na povećanu zabrinutosti zbog mogućih mjera zatvaranja ekonomije. Krajem tjedna, istraživanje ovog instituta je pokazalo da eksperti iz financijskog sektora imaju podijeljena mišljenja o tome da li će nova strategija ECB pomoći ubrzanju rasta inflacije. Skoro polovica ispitanika je priopćila da je povećala vlastite prognoze inflacije do 2023. godine u prosjeku za 0,4 postotna boda, nakon što je ECB objavila da će prihvatiti privremeni rast inflacije iznad ciljane razine od 2%. S druge strane, oko 46% ispitanika je priopćilo da nova strategija nije utjecala na njihove prognoze, dok njih 5% očekuje čak i niže stope rasta inflacije. Mjesečno istraživanje Središnje banke Francuske, u kojem sudjeluje 8.500 kompanija, je pokazalo da je ekonomska aktivnost u ovoj zemlji u srpnju skoro dostigla pretpandemijske razine, odnosno da je bila između 1% i 1,5% ispod normalne.

Tijekom proteklog tjedna nije bilo izjava europskih predstavnika, a kolovoz je tradicionalno mjesec u kojem nema većih događaja zbog sezone godišnjih odmora. Bez bitnijih vijesti ili događanja nije došlo do bitnijih promjena u kretanjima prinosa obveznica eurozone, pa su isti u odnosu na prethodni tjedan zabilježili veoma male promjene. Objavljeni ekonomski podaci za tržište eurozone u promatranom razdoblju su pokazali da ponovno širenje Covid19 negativno utječe na raspoloženje na tržištu, zbog neizvjesnosti vezano za moguće utjecaje ovakve situacije na ekonomske aktivnosti, ponovnog uvođenja restriktivnih mjera i slično.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji	Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ KOLOVOZ	29,0	22,2	29,8
2.	ZEW očekivanje investitora za 6 mjes. – Njemačka KOLOVOZ	55,0	40,4	63,3
3.	Trgovinska bilanca – EZ (u milijardama EUR) LIPANJ	10,8	12,4	13,8
4.	Trgovinska bilanca – Njemačka (u milijardama EUR) LIPANJ	13,5	16,3	12,5
5.	Trgovinska bilanca – Italija (u milijardama EUR) LIPANJ	-	5,68	5,63
6.	Bilanca tekućeg računa – Njemačka (u milijar. EUR) LIPANJ	18,9	22,5	13,1
7.	Industrijska proizvodnja – EZ (G/G) LIPANJ	10,3%	9,7%	20,6%
8.	Industrijska proizvodnja – Austrija (G/G) LIPANJ	-	11,3%	23,4%
9.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G) LIPANJ	-	4,1%	7,9%
10.	Industrijska proizvodnja – Irska (G/G) LIPANJ	-	12,0%	29,2%
11.	Industrijska proizvodnja – Grčka (G/G) LIPANJ	-	8,8%	14,1%
12.	Industrijske prodaje – Nizozemska (G/G) LIPANJ	-	21,3%	19,1%
13.	Prerađivačka proizvodnja – Nizozemska (G/G) LIPANJ	-	17,9%	16,4%
14.	Stopa inflacije – Njemačka (final.) SRPANJ	3,1%	3,1%	2,1%
15.	Stopa inflacije – Francuska (final.) SRPANJ	1,6%	1,5%	1,9%
16.	Stopa inflacije – Italija (final.) SRPANJ	0,9%	1,0%	1,3%
17.	Stopa inflacije – Španjolska (final.) SRPANJ	2,9%	2,9%	2,5%
18.	ILO stopa nezaposlenosti – Francuska (tromjes.) II tromjesečje	7,8%	8,0%	8,1%

SAD

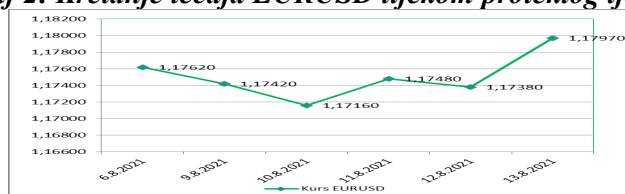
Prema izvješću JOLTS-a, broj otvorenih radnih mjesta je povećan na rekordno visoku razinu u lipnju, što ukazuje na to da su ograničenja u ponudi radne snage i dalje velika, čak i dok se ekonomski oporavak nastavlja ubrzavati. Broj otvorenih radnih mjesta je u lipnju povećan za 590.000 na 10,1 milijun. Zapošljavanje je, također, povećano u lipnju i to na 6,7 milijuna sa 6 milijuna, koliko je iznosilo u prethodnom mjesecu. Senat je usvojio infrastrukturni paket vrijedan 1 bilijun USD koji će osigurati sredstva za poboljšanje narušenih transportnih sustava. Devetnaest republikanaca, uključujući i lidera manjine u Senatu McConnella, se pridružilo demokratama u gornjem domu Kongresa, kako bi podržalo zakon. Zakon o ulaganju u infrastrukturu i radna mjesta ide na dalje razmatranje u Zastupnički dom koji demokrate kontroliraju uzanom većinom. Demokrate u Senatu su objavili detalje paketa vrijednog 3,5 bilijuna USD za socijalnu potrošnju i imigraciju, gdje je prikazano da bi taj paket omogućio porezne olakšice za „čistu“ proizvodnju, besplatnu školarinu na fakultetima u razdoblju od dvije godine i omogućio državljanstvo za milijune radnika migranata. Senator demokrata Manchin je izjavio da je ozbiljno zabrinut za planirani paket potrošnje demokrata zbog potencijalno „ozbiljnih posljedica“ po dug države i zbog sposobnosti zemlje da odgovori na druge potencijalne krize. Predsjednik Feda iz Ričmonda Barkin je izjavio da će američkom tržištu rada biti potrebno još nekoliko mjeseci da se dovoljno oporavi od krize kako bi Fed mogao početi sa smanjivanjem podrške gospodarstvu, smanjujući mjesečne kupovine obveznica koje trenutno iznose 120 milijardi USD mjesečno. Barkin se složio da zemlja napreduje prema razini oporavka tržišta rada za koji Fed smatra da treba biti dosegnut prije nego što se počne sa smanjenjem mjesečnih kupovina obveznica, ali je dodao da nije spreman da prognozira vremenski raspored, navodeći da bi Fed trebalo da se drži onoga što je obećao, odnosno da kupuje obveznice dok se tržište rada u potpunosti ne oporavi.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	NFIB povjerenje malog biznisa	SRPANJ	102,0	99,7	102,5
2.	MBA aplikacije za hotekarne kredite	6. kolovoza	-	2,8%	-1,7%
3.	Stopa inflacije (G/G)	SRPANJ	5,3%	5,4%	5,4%
4.	Realne prosječne tjedne zarade (G/G)	SRPANJ	-	-0,7%	-1,0%
5.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	7. kolovoza	375.000	375.000	387.000
6.	Kontinuirani zahtjevi	31. srpnja	2.900.000	2.866.000	2.980.000
7.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	SRPANJ	7,2%	7,8%	7,3%
8.	Indeks raspoložena potrošača	8. kolovoza	-	54,6	53,3
9.	Indeks uvoznih cijena (G/G)	SRPANJ	10,5%	10,2%	11,3%
10.	Indeks izvoznih cijena (G/G)	SRPANJ	16,0%	17,2%	16,9%
11.	Indeks povjer. potrošača Sv. iz Mičigena P	KOLOVOZ	81,2	70,2	81,2

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,1762 na razinu od 1,1797.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

BoE je u svojoj trogodišnjoj prognozi objavila da će biti potrebno „skromno zaoštavanje“ monetarne politike. U četvrtak su objavljeni preliminarni podatci, prema kojima je **GDP u II tromjesečju povećan za 22,2% godišnje, nakon što je u prethodnom tromjesečju smanjen za 6,1% godišnje**. Zvanični podatci pokazuju na to da je GDP za 2,2% manji od razine koja je zabilježena neposredno prije pandemije. U odnosu na prethodno tromjesečje GDP je povećan za 4,8%, u skladu s očekivanjima.

Britanski konzorcijum maloprodaje i KPMG su objavili da je obujam prodaje u prodavnicama i putem online trgovine povećan u srpnju za 6,4% u odnosu na prošlu godinu. Istraživanje kompanije Barclaycard, koja inače upravlja skoro polovinom plaćanja kreditnim i debitnim karticama u Velikoj Britaniji, je pokazalo da se više novca troši u barovima, kazalištima i na sportske događaje, dok je smanjena potrošnja u maloprodaji. Barclaycard je objavio da je osobna potrošnja povećana za 11,6% u odnosu na razinu prije pandemije, iz srpnja 2019. godine, obilježena prvim rastom potrošnje u sektoru zabave od početka pandemije. Supermarketi i druge maloprodaje pića i hrane su doživjele povećanje prodaje, jer su se ljudi više okupljali kako bi gledali sportske događaje. Izvršni direktor BRC Dickinson je izjavio da se u srpnju nastavlja snažna prodaja, iako se rast počeo usporavati, dodajući da je online prodaja i dalje povećana, jer su loši vremenski uvjeti tijekom prošlog mjeseca utjecali na to da kupci smanje posjete prodavaonicama. Ministar financija Sunak je u srpnju 2020. godini smanjio porez na kupovinu kuća, ali je od prošlog mjeseca ovaj porez počeo da se vraća na razinu prije pandemije. Glavni ekonomista RICS-a Rubinsohn je izjavio da, iako smanjenje poreza počinje da ima određeni utjecaj na pokazatelje aktivnosti RICS, cjelokupni utisak na tržištu ostaje čvrst sa mjernim podacima koja obuhvataju očekivanja cijena, a koja pokazuju malo znakova cikličnosti.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	BRC prodaja (G/G)	SRPANJ	5,0%	4,7%	6,7%
2.	RICS indeks cijena kuća	SRPANJ	76%	79%	82%
3.	GDP (G/G) P	II tromjesečje	22,1%	22,2%	-6,1%
4.	Privatna potrošnja (Q/Q) P	II tromjesečje	5,5%	7,3%	-4,6%
5.	Državna potrošnja (Q/Q) P	II tromjesečje	1,8%	6,1%	1,5%

6.	Izvoz (Q/Q) P	II tromjesečje	8,3%	3,0%	-6,1%
7.	Uvoz (Q/Q) P	II tromjesečje	8,2%	6,5%	-13,5%
8.	Industrijska proizvodnja (G/G)	LIPANJ	9,4%	8,3%	20,7%
9.	Prerađivačka proizvodnja (G/G)	LIPANJ	13,4%	13,9%	28,2%
10.	Indeks uslužnog sektora (M/M)	LIPANJ	0,9%	1,5%	0,7%
11.	Trgovinska bilanca (u milijunima GBP)	LIPANJ	400,0	-2.514,0	-163,0

Tijekom proteklog tjedna GBP je deprecirala u odnosu na EUR, te je tečaj EURGBP je zabilježio rast sa razine od 0,84786 na razinu od 0,85043, kao i u odnosu na USD, te je tečaj GBPUSD smanjen sa razine od 1,3872 na razinu od 1,3866.

JAPAN

Kreditiranje u Japanu je zabilježilo najsporiji rast u srpnju, u skoro posljednjih devet godina, obilježeno činjenicom da su kompanije konstantno izlazile iz novčane krize tijekom prošle godine uzrokovane pandemijom. Smanjeno kreditiranje se, također, reflektiralo na smanjenu potrošnju jer su kućanstva više štedila umjesto da su trošila, naglašavajući krhku stranu ekonomskog oporavka Japana. Ukupno bankarsko kreditiranje je u srpnju povećano za 1,0% godišnje, nakon što je u mjesecu ranije povećano za 1,4% godišnje. Kreditni plasmani banaka su povećani tijekom prošle godine kada je kompanijama bila potrebna hitna gotovina kako bi ublažile utjecaj pandemije na njihovo poslovanje.

Ukupna količina novca koja cirkulira u Japanu je u srpnju zabilježila najsporiji godišnji rast u skoro više od godinu dana, nakon što su firme i kućanstva uvidjeli manju potrebu za štednjom u ekonomiji koja se postupno počela normalizirati nakon udara prouzrokovanog pandemijom. Ipak, prosječna količina gotovine, u iznosu od 1.169 bilijuna USD, je nastavila da bilježi rekordnu vrijednost u razdoblju od pet uzastopnih mjeseci, pošto je BoJ nastavila da emitira novac kako bi ublažila ekonomski udar pandemije.

Veleprodajne cijene u Japanu su se povećale najbržim godišnjim tempom u posljednjih 13 godina, što je znak da su globalni rast cijena robe i deprecijacija JPY utjecali na povećanje troškova uvoza sirovina za širok raspon robe.

Reuters je objavio da je rejting japanskog premijera Suge opao na rekordnih 28%, pri čemu je 60% ljudi izjavilo da žele da ga uklone sa trenutne pozicije. Ovo je suprotno anketi koju je proveo časopis Asahi, u kojoj je 56% Japanaca izjavilo da su podržavali održavanje Olimpijskih igara u 2020. godini.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

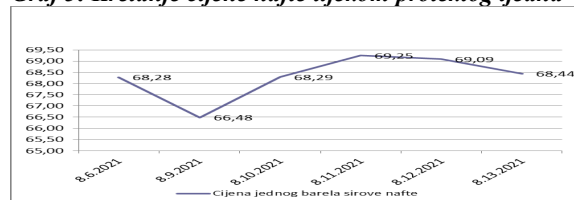
Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Bilanca tekućeg računa (u milijardama JPY)	LIPANJ	855,0	905,1	1.979,7
2.	Trgovinska bilanca (u milijardama JPY)	LIPANJ	639,0	648,6	2,0
3.	Bankroti (G/G)	SRPANJ	-	-39,67%	-30,64%
4.	Monetarni agregat M2 (G/G)	SRPANJ	5,4%	5,2%	5,8%
5.	Monetarni agregat M3 (G/G)	SRPANJ	4,7%	4,6%	5,1%
6.	Porudžbine strojnih alata (G/G) P	SRPANJ	-	93,4%	96,6%
7.	Indeks proizvođačkih cijena (G/G)	SRPANJ	5,0%	5,6%	5,0%

JPY je tijekom proteklog tjedna aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio pad sa razine od 129,70 na razinu od 129,30. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad sa razine 110,25 na razinu od 109,59.

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,28 USD (58,05 EUR). Početkom tjedna cijena nafte je zabilježila oštar pad, ispod 67 USD po barelu, prvi put u posljednja 3 tjedna, jer novi slučajevi zaraze Covid19 negativno utječu na tražnju, dok su investitori nesigurni po pitanju potencijalnog povlačenja stimulansa na tržištu SAD. Ipak, već narednog dana cijena je korigirana naviše, te je uspjela da se vrati na razinu iznad 68 USD po barelu. Na rast cijene nafte utjecaj su imali signali da potražnja za ovim energentom u SAD raste, iako je istovremeno došlo do ponovnog rasta broja zaraženih virusom Covid19. Do srijede je cijena nastavila sa postupnim rastom, te je premašila razinu od 69 USD po barelu, nakon što su se pojavile vijesti da su SAD zatražile od OPEC-a da ubrza proizvodnju. Savjetnik za nacionalnu sigurnost predsjednika Bidena Sullivan je izjavio da, iako su OPEC i njegovi suradnici nedavno dogovorili povećanje proizvodnje, taj rast neće sve do 2022. godine u potpunosti poništiti prethodna smanjenja koja je OPEC+ uveo tijekom pandemije. Međunarodna agencija za energiju (IEA) naglo je smanjila prognoze koje se odnose na potražnju nafte do kraja ove godine nakon što je nekoliko država, koje su glavni konzumenti energije, uvelo nove restriktivne mjere s ciljem zaustavljanja širenja novog soja Covid19. Pod utjecajem ovih vijesti cijena nafte je krajem tjedna smanjena. OPEC je povećao očekivanja oko ponude nafte od strane drugih ponuđača, uključujući i ponudu nafte iz škriljca od strane SAD, što bi moglo umanjiti napore ovog kartela da postigne balans na tržištu.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 68,44 USD (58,01 EUR). Promatrano na tjednoj razini, cijena nafte je povećana za 0,23%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.763,03 USD (1.498,92 EUR).

Početkom tjedna cijena zlata je zabilježila prilično smanjenje od preko 2% na dnevnoj razini pod utjecajem pozitivnih podataka sa tržišta rada SAD, a što utječe na povećana očekivanja ranijeg povlačenja stimulativnih mjera Fed. Cijena zlata zabilježena na kraju trgovanja u ponedjeljak je najniža od početka travnja tekuće godine.

U utorak je cijena zlata počela postupno da se oporavlja, usprkos tomu što je USD nastavio da bilježi aprecijaciju. Na zaustavljanje daljeg pada cijene zlata utjecaj imaju neizvjesnosti koje se povezuju sa rastućim brojem zaraženih Covid19, a isto doprinosi povećanju neizvjesnosti vezano za ranija povlačenja stimulansa Fed. Na blagi rast cijena zlata utjecaj su imali i podatci o kretanju cijena na malo u SAD koji su pokazali da je došlo do usporenja inflacije, time umanjujući zabrinutost zbog potencijalnog bržeg od očekivanog povlačenja stimulansa Fed.

U petak su objavljeni podatci o povjerenju potrošača u SAD koji su pokazali da je povjerenje tijekom kolovoza smanjeno na najnižu razinu u posljednjih skoro deset godina, što je potaklo tražnju za zlatom.

Usprkos tomu što je cijena zlata bila na putu da zabilježi tjedni pad, pod utjecajem neizvjesnosti oko plana stimulativnih mjera SAD, deprecijacija USD, kao i pojačano širenje novog delta virusa utjecali su na to da se cijena zlata postupno povećava, te da na zatvaranju tržišta, u petak, zabilježi blagi tjedni rast.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.779,74 USD (1.508,64 EUR). Na tjednoj razini cijena zlata je povećana za 0,95%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

